

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **S.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpená K., advokátska kancelária, so sídlom v B., za ktorú koná JUDr. P., advokát, proti žalovanému **Ing. J.**, bývajúcemu vo V., zastúpeného JUDr. C., advokátom, so sídlom v Č., **o zaplatenie 25 888,64 €**, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 9 C 125/2004, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 9. novembra 2011 sp. zn. 7 Co 265/2011 a jeho opravnému uzneseniu z 28. júna 2012 sp. zn. 7 Co 265/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a.**

Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyňu trovy dovolacieho konania 44,36 € na účet K., advokátska kancelária, so sídlom v B., do troch dní od právoplatnosti toho uznesenia.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Martin rozsudkom zo 14. júna 2011 č.k. 9 C 125/2004-257 žalobu zamietol s tým, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Dospel k záveru, že k vyplateniu finančných prostriedkov žalobcom žalovanému došlo na základe platnej manažérskej zmluvy zo 4. februára 2002 a preto žalobu o ich vrátení nepovažoval za dôvodne podanú. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 O.s.p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobkyne uznesením z 9. novembra 2011 sp. zn. 7 Co 265/2011 (v spojení s opravným uznesením z 28. júna 2012 sp. zn. 7 Co 265/2011) podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Za dôvodný považoval žalobkyňou uplatnený odvolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. (t.j. že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. videl v tom, že súd

prvého stupňa pri rozhodovaní nesprávne posúdil platnosť uzatvorenej manažérskej zmluvy zo 4. februára 2002 v tom, že konanie zamestnávateľa v pracovnoprávných vzťahoch v čase uzavretia zmluvy upravovalo ustanovenie § 9 ods. 1 zákona č. 65/1965 Zb. (Zákonník práce). Z označeného ustanovenia vyplýva, že v zásade robí právne úkony za zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, štatutárny orgán. Manažérsku zmluvu so žalovaným ako zamestnancom spoločnosti vymenovaného do funkcie výkonného riaditeľa bolo oprávnené uzatvoriť za žalobcu ako zamestnávateľa predstavenstvo akciovej spoločnosti (§ 191 Obchodného zákonníka). Spôsob konania predstavenstva si žalobca upravil v stanovách (tento spôsob konania bol zapísaný aj v obchodnom registri) - konať v mene spoločnosti boli oprávnení všetci členovia predstavenstva tak, že spoločnosť zaväzujú súhlasným prejavom vôle najmenej dvaja členovia predstavenstva. V mene žalobcu manažérsku zmluvu neuzavreli dvaja členovia predstavenstva, preto ju odvolací súd považoval za nulitný právny akt, z ktorého žalobcovi ani žalovanému nemohli vzniknúť práva a povinnosti. Súd prvého stupňa neposúdil správne základ uplatneného nároku a nevykonal skutkové zistenia za účelom ustálenia výšky nároku, preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie z dôvodu, že mu postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Z tohto dôvodu navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Za odňatie možnosti konať pred súdom dovolateľ považoval nedostatočné a nezrozumiteľné odôvodnenie rozhodnutia odvolacím súdom v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., čo zakladá porušenie jeho práv na súdnu ochranu v zmysle § 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Odvolaciemu súdu vyčítal, že nedostatočne odôvodnil a skúmal platnosť manažérskej zmluvy, keď konanie spoločnosti pri uzatváraní manažérskej zmluvy posudzoval len ako konanie navonok voči tretím osobám a nezdôvodnil, z akého dôvodu nejde o vzťah „do vnútra“ (spoločnosť – výkon funkcie výkonného riaditeľa spoločnosti), čo má podľa dovolateľa vplyv na správnosť právneho záveru o tom, kto je oprávnený za spoločnosť konať.

Žalobkyňa navrhla dovolanie žalovaného ako nedôvodné odmietnuť, rozhodnutie odvolacieho súdu považovala za vecne správne a riadne odôvodnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu. Dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V danom prípade je dovolaním napadnuté zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu, teda uznesenie nevykazujúce znaky ani jedného z vyššie uvedených uznesení, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.; prípustnosť podaného dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva. Proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie súdu prvého stupňa, nie je prípustné dovolanie z iných dôvodov, než sú uvedené v § 237 O.s.p. (viď bližšie R 34/1995).

Dovolanie žalovaného by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané napadnuté uznesenie, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu

odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky väd taxatívne v ňom vymenovaných; iné procesné vady konania alebo nesprávnosti rozhodovania, i keby k nim v konaní došlo, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Treba zdôrazniť, že pri posudzovaní existencie procesnej vady uvedenej v § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania, nie je významný subjektívny názor účastníka, ale len zistenie, že v konaní došlo k takejto vade.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalovaného preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu odvolacieho súdu sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či žalovanému bola odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania. Podľa niektorých názorov súdnej praxe prípad odňatia možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f) O.s.p.) predstavuje zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa odvolacím súdom, pokiaľ pre vydanie zrušujúceho rozhodnutia neboli splnené zákonné podmienky a pokiaľ možno dôvodne prezumovať, že vec bude meritórne prerokovaná napr. potvrdením rozsudku sudu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. (porovnaj napr. Najvyšší súd SR sp. zn. 6 Cdo 189/2011).

Za odňatie možnosti konať pred súdom dovolateľ označil nesprávny postup odvolacieho súdu pri odôvodňovaní zrušujúceho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jedným z týchto princíпов predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O.s.p., m. m. I. ÚS 243/07).

Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie treba posudzovať vždy so zreteľom na konkrétny prípad a aj so zreteľom na charakter konania, v ktorom bolo napadnuté rozhodnutie vydané (obdobne II. ÚS 373/08).

Je nesporné, že zrušujúce rozhodnutie sa v danom prípade opiera o ustanovenie § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. Takto označené ustanovenie uvádza dôvody, pre ktoré sa musí zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa a vec sa vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Predpokladom jeho naplnenia sú nedostatky konania pred súdom prvého stupňa, pokiaľ ide o právne posúdenie veci a v tejto súvislosti i nedostatočné zistenie skutkového stavu veci. Právna teória a súdna prax sa zhodli na tom, že nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Odvolací súd súdu prvého stupňa vyčítal, že vec neposudzoval zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré prichádzali do úvahy. Nasvedčuje tomu tá časť odôvodnenia, v ktorej sa odkazuje na § 9 ods. 1 Zákonníka práce v spojení s § 191 ods. 1 Obchodného zákonníka a ďalej uvádza, kto je oprávnený konať v mene právnickej osoby – obchodnej spoločnosti – akciovej spoločnosti a z ktorých úkonov je spoločnosť zaviazaná. Uvedený nedostatok v aplikácii práva mal podľa názoru odvolacieho súdu za následok nesprávne právne posúdenie veci.

V nadväznosti na uvedené právne otázky odvolací súd uvádza, ktoré skutočnosti v doterajšom priebehu konania neboli súdom prvého stupňa zistené i keď sú pre rozhodnutie

potrebné. V tejto súvislosti poukazuje na absenciu skutkových zistení viazucich sa k výške uplatneného nároku.

Dovolací súd dospel k záveru, že uznesenie odvolacieho súdu spĺňa požadované kritéria pre odôvodňovanie zrušujúceho rozhodnutia opierajúce sa o zákonný dôvod § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. tak z formálneho ako aj z obsahového hľadiska a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené, či zjavne arbitrárne (svojvoľné). Dovolací súd nezistil také skutočnosti, ktoré by potvrdili tvrdenia dovolateľa v dovolaní, najmä že ide o rozhodnutie nezlučiteľné s požiadavkami vyplývajúcimi zo základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie.

Dovolateľ nerozlišuje to, že súd je orgánom aplikujúcim právo, ktorý má právomoc rozhodovať o tom, aký právny predpis aplikuje a ako ho vyloží; právne posúdenie súdom môže byť iné, než je predstava účastníka konania. Pokiaľ obsah dovolacích námietok smeroval k spochybneniu právneho posúdenia veci odvolacím súdom v napadnutom rozhodnutí (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), je potrebné uviesť, že súd právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (v tejto veci sa však o takýto prípad nejedná), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003). I keby dovolacie námietky o založení rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení veci (či došlo k uzavretiu manažérskej zmluvy, resp. kto je túto oprávnený uzavrieť v mene žalobcu) boli prípadne aj opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného hľadiska neposudzoval), dovolateľom vytýkané okolnosti by mohli mať za následok vecnú

nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že žalovaný neopodstatnene namieta, že v konaní mu postupom súdu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného nevyplýva z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., ani z § 237 O.s.p. Dovolanie preto odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. bez toho, aby skúmal opodstatnenosť dovolaťom uplatnených dovolacích dôvodov prípadne spájaných aj s § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Žalovaný nebol v dovolacom konaní úspešný. Právo na náhradu trov konania vzniklo žalobkyni za situácie, kedy neboli zistené žiadne dôvody osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. a § 150 O.s.p.). Žalobkyňa podala návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a tieto aj vyčíslila. Dovolací súd jej priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokáta (ktorý ju zastupoval aj pred súdmi nižších stupňov) za 1 úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 26. marca 2012 [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 13a ods. 2 písm. b/ a ods. 5 vyhlášky (29,34 €, t.j. 1/2 z 58,69 €), čo s náhradou za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné 7,63 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a 20% DPH (t.j. 7,39 €), predstavuje spolu 44,36 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. októbra 2013

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová